

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

5

עין משפט
נר מצוה

יב א מ״י פ״י מהל' שׁמירות הל' ד סמג
 עשׁין פט טו״ע ח״מ ס״
 שו סעף ג:
ב ב מ״י שס הל' ד וסמג
 שס טו״ע שס וס״
 שלג סעף ה דבה״ה:
בא ג מ״י שס פ״ט הלכה
 ד ופ״ח מהל' מנירה
 הל' ז ד סמג שס וס״ פז
 טו״ע ח״מ ס״ שלג סעף
 ד וס״ קל סעף י וסעף
 יא:

בב ד מ"י פכ"ד מהל' שבת הלכה ד סמג
לארין סה טו"ש"ע א"ח ס"י
שז סעיף ז:
בג ה מ"י פ"א מהל' ממרים הל' ה סמג
עשין קי"א ולארין קיז:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הלכה כרבי
יהושע בן קרחא דשרי:

רבינו חננאל

ר' יהודה אומר אהשכח יתר על התרצהה נתנו לך המצוה כר' ואע"פ דתנן סתמא בבבא מציעא כל המשנה ידו על התחלתה. סבר דלמא איך סדר למשנה ותנא כל המשנה בגמרא חזרו ושנאו תבטלוקת ר' מאיר ור' יהודה כמו שפירשו בבבא קמא בהגותו וקיימא על קמא וזה אחר כך מתוקן אין הלכה כסדר לפיכך הוצרך לומר בפירוש ה"ל כר' יהודה. ודב סתם אומר לא צריך. כן אמרין איך סדר למשנה בחרי מסכתא אבל בבאדא מסכתא על הסדר היא נשנית. המוקדם מוקדם והמאוחר מאוחר ותלתא כהן חזק מסכתא היא וכבר פירשנה בהגותו בעיקר מקומו: ת"ל לא יאמר אדם לחבירו בשבת תראה שפירשו כן תראה שפירשו כן לעובר. ר' יהושע בן קריהא אומר [אומר] תראה שפירשו כן לעובר. אמר ר' יהושע בן קריהא א"י רבה בר רב הנה א"י יהושע בן קריהא ח"ל אין הלכה כר' יהושע בן קריהא: ת"ל

הנשאל להכנס וטימא
 אל לחכם אחר
 ויטהר לו וכן לא אחר
 ואסר לו לא ישאל אחר
 שני ריבוי. ויש שנים אחד
 אסור ואחד מותר. אחד
 מטהר ואחד מטמא. גדול
 היה אחד מהם גדול
 מחבירו בכמה ובמנין
 שכן אחריו. והא דאמר
 הלך שוין. ואל אחר
 המחמיר. ויש שנים
 הורה אומר שלשה
 וזה אחר המחמיר
 סופרים הלך אחרי המיקל.
 אמר בו יוסף להבין כי
 יהושע פן קרחה. ת"ל
 תפושם שחורו אין
 מקבילי אומר עולמית.
 דברי ר' מאיר ר' יהודה
 אומר חורו במטמאות
 בסתין אין מקבילין
 חורו פריסאין מקבילין
 אומר. איבא דאמר ר'
 יהודה אמר עשו ביצרות
 בסתין כלומר שפיעתם
 בסתן היתה מקבילי אחרם

רבי מאיר אומר נותן לו דמי צמרו. תימה קשיא דר"מ אדר"מ
דהכא אמר רבי מאיר נותן לו דמי זמורא אלמא שינוי קני
וההגהול (קמח) (ב"ק ס"ג) ע"ש תנן אמר ר"מ הגהול פרה מעוברת וילדה
רחל טעונה וגוזה משלם אוחה ואת גיזותיה ואת וולדותיה אלמא
קסבר שינוי לא קני וי"ל דשאיני התם
דקנסא הוא דקא קניס רבי מאיר
כדפירש התם משום לעבד אסורא
וכן כהניא להנוקין (גיטין נ"ג)
והנזממע ומנכין קניס ר"מ שוגג
אטו מויד דמויקין בידים אכל הכא
לא שייך לקנסו לטובתו של בעלים
נמכין וכסבור הוא זוה לעשות כן
וא"ת אכתי קשיא דר"י יהודה אדרבי
יהודה התם א"ר יהודה גזילה חוזרת
בעיניה אלמא שינוי קני והכא קתני
ידו על התחתונה אלמא שינוי הוא
קני ואומר ר"ת דהתם נמכין הוא
לקנות אלול הכא שוגג היה ולא
נמכין לקנות:

פשיטא דמחלוקת ואחר כך
סתם. תימה למה לן

למיפשת משום סתם בלאו הכי
פסקינן פרק מי שהולידוהו (עירובין דף
מא:) ר"מ ורבי יהודה הלכה כרבי
יהודה ואי משום דליכא אמוראי התם
דפליגי וילית להו דך כללא לגבי הלכה
וכסתם משנה נמי פליגי אמוראי
ואפילו במחלוקת ואחר כך סתם נמי
איכא מאן דפליג בקיפון פירקין
(דף כא.) גבי שכירות בחים דפליגי
ר"מ ור' יוסי ופסיק רב יהודה אמר
שמואל הלכה כרבי יוסי אע"ג דבבב
הכי סתם כר"מ לכך נראה לפרש
בלאו מנח סתם בעי למיפשת דליהוי
הלכה כסתם אלא הכי פריך מחלוקת
ואח"כ סתם הוא ואפילו למאן דלית
ליה הלכה כסתם מ"מ תשיב כרבים
לגבי יחיד: ה"ג **משום דקתני**
דא"ה בי ה"בא פסיקתא. כלומר
דקתני כל המשנה הוא לשון הלכה
הפוסקת ולא גרסינן גבי כמו שפירש
הקונטרס דהא איכא מאן דאמר
התם "דאין הלכה כההיא דכל החוזר
צו"כ"ו: **הנראה שתעמוד עמי**
לערב. פי' ר"י הנראה שתעמוד
שחולק לעמוד עמי לערב:

הנשאל לחכם ושימא לא ישרא
לחכם ויטהר. וא"ת

יודיע לו כבר שאלתי לפלוני ואסר לי
מזה דף כ: וס' ד"ה אגמריה) חכם שאסר
וסווגיל כאדךד דבאה אמרינן בפ"ק
להתיר אבל אם התיר חבירו רשאי
ולא כן תני הנשאל לחכם והתיר לו
רבי סימון ולא כן תני כלומר והלא
כדי ש יודן ופסח היה שאל לרי' אמי
שמא יתיר והא' דאמרינן פרק אלו
טריף רב אדא בר מניומי מכשר
ש"י היה פוסק ככל איכא דאמרי
נא דאמרי לגבי לשון ראשון כטפל
ה' דהכא ורבינו שמשון היה מפרש
נ. פ"ה אבולגים ועמי הארץ קאי
פ"ה אחרת ועוד קשה דבבבבב
ותורה כולה דברי ר"מ משמע הא'
הן דברי חבירות ועתה חזרו לסורן
יו דברי חבירות והכי פירושן וכולן
מטעמוניות פ"י שחזרו לסורן בסתר
סורן צפרהסיא שאינם גונבים דעת
פירוש אם שכבר עשו בדברי חבירות
סורן אם חזרו ונכשלו אבל אם שכבר
חזרו והיו מטעין הצביות:

נֹתָן לוֹ הַכֶּזֶב דְּמֵי אֲמָרוֹ. נותן לוֹ כֶּזֶב זה דְּמֵי אֲמָרוֹ לִנְן כְּכַחֲמֹהֶּ
אִם יִיחָה דְסִבְרָא לִיה לר"מ כל המִסָּה מַדְעַת צַעֲלֵי נִקְרָא גִזְלָן
וְקֹנְאָו צִינְיֵי וְכַדְמַפְרָשׁ צִבְצָא קִמָּא בְּהַגְחֹל עֲשִׂים [דף ק"ז] וְנֹטֵל הַאֲמָר
וְנִלְעָמֹו אֲע"פ שֶׁהוּא מַעֲוֹה עַכְשֵׁי צִדְמִים: ר"י יְהוּדָה אֹמֵר, א"כ
נִמְנָא לֹא שֶׁמֶשְׁכַּר בְּצִינְיֵי אֲלָל יִדּוֹ
עַל הַמַּחֲמֹוה: וְאִם הַשָּׂחָה שֶׁהִצִּיחַ
הַאֲמָר יֵתֵר עַל הַיִּצִּיחָה שֶׁהוּא הַכֶּזֶב
וְנֹתָן לוֹ בְּעַל הַאֲמָר אֵת הַיִּצִּיחָה
סָמְמִים וְעֵשִׂים וְזָכַר פְּעוּלָה כַּשִּׁמִּיר
יֹאסֵם וְלֹא שֶׁכֶּר שֶׁלֹּם כִּמוֹ שֶׁהִנֵּה עִמוֹ
וְאִם הַיִּצִּיחָה יִתִּירָה עַל הַשָּׂחָה כו':
הַלֵּנָה כִּי הַיּוֹשֵׁעַ (ב) . דְּשָׂרִי בְּמִלּוֹה

על פה: מחלוקת דרבי מאיר ורבי יהודה בהגזל צ"ק [ק] ואחר כך סתם לן מנא צבצא מ'עש' כר' יהודה וכל מחלוקת שחלקן תנאים ואח"כ סתם לנו במשמתנו כאלה מן הלכה ככמותו לכיון דסתמייה אחר המחלוקת ש"מ דקמו צבצן בעטמייה ומסתברא טעמא דהלך: דאין סדר למשנה. סידרה דמתנימין לאו דוקא ושמא משנה אחרונה היא נשנית ראשונה בצבצית המדרש: כל מחלוקת ואחר כך סתם נמי כו'. אלמה קיימא לן כל מחלוקת ואחר כך סתם הלכה כסתם צבצמות צפ' הכולל (דף מצ:). כי לא אמרינן אין סדר. אלא סמכינן אסידרה ה"מ בחד מסכתא: טויקא. כוללה. תלמא צבי: ואיבעית אימא. להכי אהדידיהו רב יוסף לאפיה דאי נמי אין סדר למשנה לא אינטריך לומר הלכה כרבי יהודה דודאי להכחא כי האי סתמא דכל המשנה לא הוה שייכא למיתנייה התם בשוכריה דהא לא חזרי בהוה פירקא צבינו אלא אחר ומתניהו התם ש"מ להכחא קא פסיק ואילי: הנראה. עתה נראה לשון הבוא נבוא (בראשית לו). לא יאמר לו צבצת הנראה אם תעמוד עמי לערב לעשות במלכתי לערב: ויכולן שחזרו. אגולני ועמי הארץ קאי: אין מקבלין אוסן. להחזיקן בתורת חצרות לסמוך עליהן: עשו דצריקן. צבצת עצירות (שערו ער הנה: צבצתא

ר"מ ר"י אומר חזרו בה
אותן בפרהסיא מקבלין אותן א"ד עשו דבריהם במ

וזכי לא ישאל לכל החכמים וידונו זה עם זה אולי ישיבוהו מדבריו וי"ל
 אבל אם אומר לו כבר שאלתי פלוני חכם מותר אבל ודאי החכם זיהר
 אין חזירו רשאי להמיר אלא"כ יוכל להחזירו כגון שטעה בדבר
 דסנהדרין (דף ג.) דמה שעשה עשוי וישלם במיתו אם נשאר ויתן
 לאסור ודא דאמר"י בירושלמי בפ' ר"א דמילה ר' סימון שראו את
 ישאל להם שמה יאסור אלמא משמע דהמיר אין חזירו רשאי לל
 אינו שנו בשום מקום הנשאל לחכם כו' דלא אסרו חכמים אלא
 אסר לר' סימון ושרא ואיקפד רבי אמי כהדא דמי נשאל לחכ
 מטרפות (חולין ד' מט.) גבי מחטא דאשכחא בסימפונא רבה דבב
 התם שניהם היו צדיק המדרש כשנשאלה השאלה **בש"ל**
 שבתלמוד בשל תורה הלך אחר המחמיר בשל סופרים הלך
 ויעקור והלכה כלישנא קמא ור"ח פירש דלאורייתא לחומרא דא
 בכלל מקום שיש להחזיר כחד מינייהו משטותי התלמוד בתריה
 וקושיא וזי עם הארץ לא יוכל לעשות עוד תשובה ועוד דלשון
 בפ' עד כמה (דף ז:) תניא עם הארץ שקיבל עליו דברי חכרות
 לא נחמד מקבלין לכך נראה לפרש אעמי הארץ החשודין על המ
 ונחלקו אם יקבלום עוד ובמסכת דמאי (פ"ג משה ג.) מיתניא ב
 שקבלו עליהן דברי חכרות וחזרו לסורן אין מקבלין אותן עולמית
 ובפרהסיא נוהגין דברי חכרות אין מקבלין אותן לפי שהם גונבין
 הבציות אז מקבלין אותן דודאי אין מאסר שנתאמרו כ"כ בתשובה
 אף במטמוניות מקבלין אותן כן יאמר שנתאמרו כ"כ בתשובה
 לא עשו דברי חכרות אלא בפרהסיא אין מקבלין אותן

מסורת הש"ס

[illegible]

מוסף רע"י

[illegible]